

# Notat om tilråding av vedtak om oppheving av vernesone

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler



**Til:** Seksjonssjef Lise Charlotte Rokkones

**Dato:** 18. mars 2024

**Fra:** Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

**Saksnummer:** 2023/193964

## **FASTSETTELSE AV ENDRINGSFORSKRIFT**

-om opphevelse av vernesonen i restriksjonssoneforskrift for ILA i Volda, Hareid, Herøy, Sande, Vanylven, Ulstein og Ørsta kommuner, Møre og Romsdal.

### ***Innholdet i forskriftsforslaget:***

Forskrifter om restriksjonssone for infeksjøs lakseanemi (ILA) opprettes for å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen hos fisk i forskriftens virkeområde.

Vi foreslår nå en endring av [Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi \(ILA\) hos akvakulturdyr, Volda, Hareid, Herøy, Sande, Vanylven, Ulstein og Ørsta kommuner, Møre og Romsdal - Lovdata](#)

I forskriftens § 2 om virkeområde, oppheves vernesonen rundt lokaliteten 13243 Sandvika i Volda kommune med virkning fra 18. mars 2024. Dagens overvåkingssone oppheves. Lokalteter som tidligere var omfattet av overvåkningssonen, tas ut av restriksjonssoneforskriften. Ny overvåkingssone vil utgjøre det området som tidligere var vernesone. Restriksjonssonen går over i en overvåkingsfase fra 18. mars 2024. Den foreslåtte overvåkingssonen vil gjelde i to år fra vernesonen ble opphevet, altså til 18. mars 2026.

Utover opphevelse av vernesonen og endring av overvåkingssonens utstrekning, foretas det følgende endringer i restriksjonssoneforskriften:

For forskrifter som endres etter september 2023 der vernesonen oppheves, avviker vi fra malen og tar ikke inn et nytt ledd i § 10 med forbud mot å flytte fisk fra overvåkingssonen. Dette forbudet relaterer seg til kategorisering av helsestatus fra omsetnings- og sykdomsforskriften og beslutning (EU) 2015/1554, og har vært inkludert i endringsforskriftene siden våren 2021. Dette forbudet tas ikke med i fremtidige forskrifter.

Kravene til overvåking vil fortsatt gjelde i to år til.

### **Bakgrunn:**

Vernesonen i restriksjonssoneforskriften har sin bakgrunn i utbrudd av fiskeesykdommen ILA ved lokaliteten 13243 Sandvika i Volda kommune i Møre og Romsdal fylke i august 2023.

Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Volda, Hareid, Herøy, Sande, Vanylven, Ulstein og Ørsta kommuner, Møre og Romsdal, ble fastsatt 22. september 2024.

Mattilsynet, region Midt sendte 29. januar 2024 anmodning til Mattilsynets hovedkontor ved seksjon fiskehelse og fiskevelferd om å oppheve vernesonen rundt lokalitet 13242 Sandvika 18. mars 2024.

I anmodningen opplyste regionen at utbruddslokaliteten Sandvika ble tømt for fisk 29. september 2023, og opprydding, vask og desinfeksjon av anlegget ble godkjent av Mattilsynet 7. desember 2023. Pålagt tre måneders brakklegging ble påbegynt samme dato.

Vernesonen omfatter i tillegg til lokalitet Sandvika, også lokalitetene 12209 Rønstad, 12213 Kvangardsnes og 13246 Voldnes. Lokaliteten Kvangardsnes har ikke hatt fisk stående i sjø etter vernesonen ble opprettet. Lokalitetene Rønstad og Voldnes er tømt for fisk, og vask og desinfeksjon av anleggene ble godkjent av Mattilsynet henholdsvis 15. og 18. januar 2024. Pålagt to måneders felles brakklegging av lokalitetene i vernesonen ble derfor påbegynt 18. januar 2024, og er oppfylt 18. mars 2024.

Regionen mener alle forhold som er beskrevet i forskriftens § 13 om krav til opphevelse av vernesonen vil være oppfylt 18. mars 2024, og anmoder derfor hovedkontoret om å oppheve tiltakene i vernesonen og gjøre vernesonen om til ny overvåkingszone fra samme dato.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd er enig i regionens vurdering, og ber om at vedlagte endringsforskrift om opphevelse av vernesonen fastsettes.

Restriksjonssoneforskriften skal i tråd med forskriftens § 18 andre ledd, oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever vernesonen i samsvar med forskriftens § 13. Restriksjonssoneforskriften vil derfor oppheves automatisk 18. mars 2026.

### **Formål:**

Formålet med forskrift om restriksjonssone er å hindre videre spredning av ILA. Formålet med foreslåtte endring av forskriften er å oppheve vernesonen nå som kravene for sykdomsbekjempelse er oppfylt. Området går nå over i neste fase med overvåking av ILA.

### **Høring:**

Opphevelsen av vernesonen skjer i tråd med anvisning i forskriften og trenger ikke særlig høring, se forskriftens § 13.

### **Tilråding:**

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om endring av forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Volda, Hareid, Herøy, Sande, Vanylven, Ulstein og Ørsta kommuner, Møre og Romsdal, fastsettes.

Vedlegg:

### **Forskrift om endring av forskrift 22. september 2023 nr. 1489 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Volda, Hareid, Herøy, Sande, Vanylven, Ulstein og Ørsta kommuner, Møre og Romsdal**

**Hjemmel:** Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 18. mars 2024 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, delegeringsvedtak 5. mai 2004 og forskrift 6. april 2022 nr. 632 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om melding, rapportering overvåkning, utryddelsesprogram og sykdomsfri status for bestemte dyresykdommer (dyrehelseovervåkningsforskriften) § 3, jf. forordning (EU) 2020/689 art. 58.

I

I forskrift 22. september 2023 nr. 1489 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Volda, Hareid, Herøy, Sande, Vanylven, Ulstein og Ørsta kommuner, Møre og Romsdal, gjøres følgende endringer.

Tittel på forskriften skal *endret* lyde: «*Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Volda, Herøy, Sande, Vanylven, Ulstein og Ørsta kommuner, Møre og Romsdal*»

§ 2 skal *endret* lyde:

Forskriften gjelder opprettelse av restriksjonssone bestående av vernesone og overvåkningssone i Volda, Hareid, Herøy, Sande, Vanylven, Ulstein og Ørsta kommuner, Møre og Romsdal.

*Vernesonen omkring lokalitet 13243 Sandvika i Volda kommune oppheves 18. mars 2024. Området som omfatter vernesonen vil fra 18. mars 2024 utgjøre ny overvåkningssone.*

*Overvåkningssonen omfatter lokalitetene 13243 Sandvika, 13246 Voldnes, 12213 Kvangardsnes og 12209 Rønstad og avgrenses:*

- *Fra Arehaugen på Hareidlandet (5,916753; 62,254066), over Vartdalsfjorden til Rjåneset (5,962336; 62,248093)*
- *Fra Volda (6,067250; 62,144481) over Voldsfjorden til Rønstad (6,021767; 62,129668)*
- *Fra Nautvikneset (5,963607; 62,135304), over Dalsfjorden til Skrubbneset (5,940501; 62,132343)*
- *Fra Sundnesneset (5,795601; 62,194843), over Rovdefjorden til Laupsneset på Gurskøya (5,764716; 62,203938)*
- *Fra Kleppneset på Gurskøya (5,810582; 62,240957), over vannet til Tangane på Hareidlandet (5,807152; 62,249977)*

*Koordinatene er angitt i desimal grader.*

I vedlagte kart er overvåkingssonen merket med gult.

Kapittel II om tiltak i vernesonen oppheves.

§ 13 skal endret lyde:

Etter at all laksefisk fra anleggene i vernesonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet brakklegging av vernesonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at vernesonen skal oppheves. *Fra samme dato gjøres vernesonen om til ny overvåkingszone. Vernesonen omkring lokalitet 13243 Sandvika i Volda kommune er 18. desember 2024 opphevet. Området som var omfattet av vernesonen utgjør fra 18. mars 2024 ny overvåkingszone.*

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

## II

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1:

Kart over ILA-restriksjonssone i Volda, Herøy, Sande, Vanylven, Ulstein og Ørsta kommuner, Møre og Romsdal.

